

LES 5 - MOGELIJKHEDEN UIT DE KOSMOS

Na te hebben gezien op welke wijze kosmische invloeden door ons worden beleefd, is het tijd geworden om enige aandacht te besteden aan de ontwikkelingen, die in mens en geest daaruit verder kunnen voortkomen. Allereerst zou ik daarbij de mens willen beschouwen, omdat dat ons de mogelijkheid geeft later parallellen te trekken voor de geestelijke ontwikkelingsmogelijkheden.

Wanneer een mens onder zware spanning staat, kan het gebeuren dat in zijn brein een bepaald centrum begint te werken, dat tot op dat ogenblik niet actief was. Meestal gaat dit gepaard met wat felle hoofdpijnen die enige dagen aanhouden en daarnaast vaak ook met een gevoel van duizeligheid en een zeker onbehagen. En daarna begint het: men hoort stemmen, voorwerpen die men aanraakt brengen ineens vreemde denkbeelden, die men haast plastisch voor zich ziet. Men is gevoelig geworden. Er zijn heel wat mensen op aarde, die medium heten of paragnost, helderziende, psychometrist en die dus door een ongeval of door grote geestelijke spanningen plotseling aan hun begaafdheid zijn gekomen.

Schijnbaar heeft dit niets met ons onderwerp te maken. Maar als wij nu stellen, dat invloeden uit de kosmos een spanning betekenen voor de mens, dan wordt het al iets anders. Hoe groter de spanningen en de krachten, die van uit de kosmos zullen optreden, hoe meer de mens daarin ook stoffelijk wordt gemoeid en hoe meer hij hierdoor wordt belast. En naarmate die belastingen toenemen, zal er de neiging zijn zich te verweren. Bij dit verweer zal het lichaam trachten terug te grijpen naar eigenschappen en begaafdheden, die het in de vroegste tijden heeft gehad. Gaven eigenlijk, die eerder nog thuishoren bij het instinctief levend dier dan bij de mens.

De mens verliest daarbij echter niet zijn verworven verstandelijke vermogens en zo hij enige beheersing over zichzelf heeft, zal hij die ongetwijfeld kunnen behouden. Ook zijn wil, zijn gerichtheid kan gelijk blijven. En dit is wel belangrijk. Want teruggrijpende naar het instinctieve, wordt ook teruggegrepen naar de gevoeligheid voor allerhande uitstralingen, aanwezigheden, die door de normale zintuigen niet worden waargenomen.

Er zijn spoorzoekers (b.v. bij de Bosjesmannen, de Bantoe's), die kans zien op uren afstand een bron te ruiken. In Australië kent men spoorzoekers, die in staat zijn nog dagen, nadat iemand voorbij is gegaan te zeggen. "Op deze plaats ging hij voorbij." En daarbij richten zij zich niet op mogelijke kentekenen; die gebruiken ze alleen als bewijs. Neen, zij weten te zeggen: "Hier is iemand voorbij gekomen, daar en daar ging hij naartoe en in die en die toestand verkeerde hij."

Deze mensen leven nog dicht bij de natuur. Zij nemen de uitstralingen op, de kleine veranderingen die in de materie, (de omgeving) optreden. Zij zijn over het algemeen ook gevoelig voor wat wij misschien geesten zouden noemen; in hun denken nemen die niet zo'n grote plaats in. Des te belangrijker echter zijn voor hen de invloeden, die ze van daaruit ondergaan en veel van hun gedrag wordt erdoor bepaald.

Ik wil nu niet al deze, primitieve stammen, die zelfs nu nog bestaan, opsommen. Wij kunnen ze overal vinden, waar nog woestijn is. Zowel in het verborgen hart van Afrika als in Zuid-Amerika en zelfs onder de Eskimo-stammen in het noorden treffen wij mensen aan met diezelfde gave, diezelfde mogelijkheid. Waar het mij om gaat, is dit:

In de hersenen (ten dele in de frontale hersenlobben, ten dele in de hersenschors) bevinden zich centra (groepen van cellen), die vroeger voor bepaalde waarnemingen werden gebruikt. Zij staan in verbinding met de bekende zintuigen en daarnaast met wat men zou kunnen noemen: de aura van de mens, of als u het anders wilt definiëren met: een bijzondere verfijning van zijn gevoelsperceptie. In ieder geval kunnen door pressie of door omstandigheden deze centra worden gewekt. Wanneer een mens er raad mee weet, kan hij er

ook iets mee bereiken. Zijn wereld kan meer tot hem. spreken, zij gaat meer open en ze geeft hem een beter inzicht in mogelijkheden en ook in zijn medemensen.

Nu stel ik, dat de steeds sneller opeenvolgende invloeden van grotere en minder grote belangrijkheid, die van uit de kosmos de wereld beroeren, voor de mens een toenemende toestand van onzekerheid en daarmee tenminste van geestelijke, maar vaak ook van lichamelijk belasting doen ontstaan. Als gevolg hiervan zullen in de mens bepaalde delen van het denk- en waarnemingsvermogen worden geprikkeld, die tot nu toe slapen.

De gaven, die het eerst naar voren zullen komen, kunnen wij moeilijk precies beschrijven. Er zijn er onder ons, die menen dat telepathie één van de eerste gaven is, die er zal ontstaan. Persoonlijk meen ik eerder, dat een zekere perceptie zal optreden; een grote gevoeligheid dus voor kerneigenschappen en gedachten van anderen, zonder een aflezen daarvan direct mogelijk te maken. Hoe het ook zij, gevoeliger wordt de mens; en daardoor krijgen steeds meer factoren in zijn omgeving invloed op zijn wezen, zijn leven en zijn denken. Aan de andere kant kan hij, dank zij deze gevoeligheden, zijn plaats binnen de gemeenschap juist definiëren en kiezen. Hij zal ongetwijfeld op den duur daardoor gevoelig worden voor uitstralingen en gedachten van minder stoffelijke gaardheid. Hiermee heb ik dus éigenlijk gezegd, dat de mens groeit naar een geheel nieuwe fase van stoffelijk bestaan.

Voor een geest, die in de stof leeft, brengt dit met zich mee, dat veel meer van de herinnering van eigen geestelijk bestaan binnen het lichaam tot uitdrukking kan komen dan voorheen het geval was. Verder houdt dit voor de geest in, dat bij een steeds veelvuldiger voorkomen van deze gaven, zij op den duur erfelijke eigenschappen zullen worden voor een groot gedeelte van de mensheid. Het lichaam is a.h.w. al voorbereid — om in televisie termen te spreken — op een tweede programma. En dat zal van uit geestelijk standpunt inhouden, dat je veel doelbewuster je oorspronkelijke gerichtheid als geest kunt overbrengen in de materie; dat je je leven als mens veel beter aan je geestelijke doeleinden kunt aanpassen; en verder dat de invloeden, die optreden steeds bewuster worden ondergaan en de reactie daarop dus steeds positiever en definitiever kan zijn.

Wanneer ik dit alles voor de mensheid heb gesteld, zo moet ik mij ook afvragen: Wat betekent het voor de sferen?

In de sferen zal een gevoeligheid van de hersenen geen rol kunnen spelen, dat begrijpt u wel. Maar er zijn andere waarden, die minstens zo voornaam zijn. Als de mens gevoelig wordt voor invloeden uit zijn omgeving, dan wordt hij dit ook voor de geest. Als de mens sneller ontvangt wat hem aan gedachtenbeelden wordt toegezonden, dan zal hij die niet alleen uit de materie maar ook uit de geest kunnen ontvangen. Om u duidelijk te maken op welke wijze dit geschiedt, moet ik even spreken over de astrale wereld.

Wanneer wij de astrale wereld bezien, dan kunnen wij wel vooropstellen, dat deze wereld van uit ons standpunt bestaat uit een positieve en een negatieve pool (beide energie zijnde), waartussen zich een veld (zoiets als een aardmagnetisch veld) uitstrekt, dat zuiver energie is, welke echter vervormd kan worden door gedachten. Wij hebben al vele malen gezegd dat de gedachte, die scherp is gericht, de matrix is (de moedervorm), waarin gestalte wordt gegeven aan astrale materie of energie. Wij hebben ook gesteld, dat die vormen bewaard blijven, nadat de gedachte is teruggetrokken en eerst langzaam vervallen, indien ze niet meer worden gevoed.

Het zal duidelijk zijn dat mensen, die onbewust in dat astrale scheppen, een hele hoop misbaksels tot stand brengen. Het spijt mij, dat ik het zeggen moet. Het zal u ook duidelijk zijn dat dergelijke misbaksels; producten van angsten en van psychische verdringingen, uitingen misschien van psychotische neigingen, op het astrale vlak voor de geest zowel als voor de mens hinderlijk zijn. Een afscherming daartegen is vaak moeilijk te geven of te vinden en dus worden wij geconfronteerd met een chaotische wereld, die zowel voor de mens als voor de geest zekere gevaren en belemmeringen inhoudt. Op het ogenblik echter, dat de mens voor die wereld gevoelig kan worden, zal hij met zijn gedachten daarin niet alleen scheppen, maar hij zal ook beter begrijpen wat hij scheidt.

Nu zal menigeen zich een soort demon vervaardigen. Soms noemt hij die "de wrekende Godheid", in andere gevallen "de slechte wereld" of "het onbegrip van zijn medemensen" of "zijn eigen miskend zijn". Duizend en één namen. Maar het zijn over het algemeen verschijnselen, die er erg demonisch uitzien.

Die vormen worden soms een leven lang gevoed. Er zijn mensen, die met hun ontevredenheid dag na dag bouwen aan een schepsel, dat eigenlijk ergens deel is van zichzelf; een vorm, die weliswaar bestaat uit astrale energie (de fijne materie van de astrale sfeer), maar die daarbij een uitdrukking is van hun persoonlijkheid. Na de overgang kan dat soms wel eens moeilijkheden veroorzaken, maar in ieder geval baart dit tijdens het leven grote moeilijkheden voor een geest, die zo iemand wil helpen. De ontevreden geest staat met zijn afweer a.h.w. als een engel met een vlammen zwaard tussen de mens en de geestelijke krachten van licht, die hij toch zo nodig heeft. Zodra hij hiervoor gevoelig wordt, zal hij voor zijn eigen schrikbeelden angst kennen; en dat zal voor hem misschien weer een tweede astrale gestalte kunnen scheppen, maar gelijktijdig betekent het, dat hij nu voeding gaat onthouden aan deze vaak een leven lang bestaande astrale schillen en wezens, die hij heeft opgebouwd. Het is nu eenmaal gemakkelijker om twee kleine jongens opzij te duwen dan één boom van een kerel.

De geest kan dus al gemakkelijker tot de mens doordringen, wanneer deze in plaats van één enkel permanent angstbeeld (dat voor hem dus negatief is) verscheidene kleine angsten of begrippen heeft. Wanneer die mens dan ook langzaam maar zeker gaat bemerken: ik ben het die deze dingen opbouwt, zal hij proberen iets positiefs daartegenover te stellen. En wanneer de mens uit zichzelf een positieve gestalte opbouwt, dan is dat een punt, waaraan de geest kan meebouwen.

Tot nu toe is de astrale wereld eigenlijk voor ons allemaal een hinderpaal geweest. Voor de mens is ze vaak gevaarlijk; en iemand, die uittreedt en daarbij een astraal voertuig meeneemt, kan dan ook in die sfeer wel de meest wonderlijke en onaangename expedities maken, die men zich maar denken kan. Op het ogenblik echter, dat de gedachteninvloed wegvalt door een besef voor hetgeen men doet, bouwt men een positieve gestalte op.

Deze positieve gestalte kan van uit onze sferen soms ook worden opgebouwd. Wat dan ontstaat is niet meer de gestalte, die een enkele mens uit zijn angsten en zijn haat voortbrengt of die een aantal mensen uit hun illusie en waan scheppen, maar het zijn a.h.w. communicatiecentra, het zijn grote, in een bepaalde vorm geperste, krachtverzamelingen, waarin van uit de sferen een gedachte met betrekkelijk weinig moeite kan worden gelegd en van waaruit de mens, die dit centrum heeft opgebouwd, gemakkelijk benaderbaar en bereikbaar is.

Het zal u duidelijk zijn, dat dit veranderen van de astrale sfeer een langdurig en langzaam proces is. Wanneer u zich realiseert dat er beelden zijn, die in het verleden door een paar duizend mensen zijn geschapen, daarna misschien tien eeuwen eenvoudig niet meer gevoed zijn en nog bestaan, zij het zwak, dan kunt u zich voorstellen, hoelang het duurt voordat zo'n vorm zijn eigenlijke samenhang verliest. Een positieve gestalte echter, kan in betrekkelijk korte tijd worden opgebouwd; en deze kan reeds heel veel doen om de negatieve vormen en schillen te beperken in hun uitwerking.

Je kunt iemand op twee manieren bestrijden. Misschien kan ik het het eenvoudigst vergelijken met Gulliver. Gulliver komt in Lilliput; en die kleine mensen kunnen hem in dat ene ogenblik, dat hij slaapt, zo vastbinden, dat hij niet meer kan loskomen. Hij is veel sterker dan zij en veel groter en machtiger. Maar zij zijn veel groter in aantal.

Positieve gedachten zijn op het ogenblik nog niet overwegend in de meerderheid wat betreft de mensheid. Maar hoe groter de gevoeligheid wordt, hoe meer mensen er worden wakker geschud voor nog een andere waarde van bestaan en hoe meer — zij het misschien kleine — positieve vormpjes er in de astrale wereld zullen groeien. En al zijn ze dan machteloos tegenover de actieve gestalten van vroeger, die gestalten zijn niet altijd even actief, er moet een stimulans zijn. Op het ogenblik, dat die stimulans wegvalt, is het zeer wel mogelijk dat deze vormen zodanig worden geïsoleerd, dat ze niet meer in staat zijn om actie op te brengen

en in de rust hun belangrijkheid steeds meer verliezen, totdat ze eindelijk verkrummen en vergaan en er alleen maar de oorspronkelijke energie overblijft, de vorm is verdwenen.

Deze situatie wordt uit de geest natuurlijk bevorderd. Maar jammer is het, dat men van uit de sferen geen astrale figuur kan scheppen, die precies in overeenstemming is met de behoefte van de aarde. Onze wereld heeft nu eenmaal haar eigen betekenis, haar eigen waarde en belevingen; en deze verschillen zoveel met die op aarde, dat een positieve gestalte, welke van ons uit wordt geschapen de aarde misschien wel enigszins kan benaderen, maar altijd de mindere zal zijn van de veel intensere beelden (meestal negatief), die de mens op aarde schept.

De mens schept naast zich of boven zich in het astrale. De geest, die wat meer verlicht is, moet bewust onder zich scheppen. De mens doet het onbewust. Het verschil is onnoemelijk groot. Want de mens, die gewoon leeft, schept daarmee, al bepaalde astrale mogelijkheden. De geest, die normaal leeft, zal dit in geen geval doen.

Nu terug naar de invloeden. Stel nu dat de invloeden, die op het ogenblik optreden, de oorspronkelijke angsten en zelfzucht van de mens langzaam gaan veranderen en verdelen. Stel verder dat er gemeenschappelijke angsten ontstaan, die een positieve achtergrond hebben: Een angst voor oorlog leidt tot een streven naar ontwapening; de behoefte aan vrede bouwt in wezen ook een positief astraal geheel op en niet alleen een negatief. Hoe meer spanningen, hoe meer veranderingen en invloeden, des te groter de mogelijkheid dat er positieve kracht eenheden ontstaan. En hoe positiever die zijn, hoe meer zij ergens harmoniëren met de sferen van de geest, des te gemakkelijker de geest zich daarin kan uitdrukken.

Elke invloed heeft daarbij een eigen inhoud. Wanneer wij spraken van het gouden licht, zoals wij dat de vorige maal hebben gedaan, dan zal u duidelijk zijn dat dit voor ons evengoed energie betekent als u. Die energie zal door ons anders worden gebruikt dan door u, dat is wel zeker. Maar een gelijktijdige versterking van energie kan leiden tot een vergroting van scheppend vermogen, ook in de astrale wereld. Een invloed, die de onevenwichtigheden scherper stelt, dwingt niet alleen de mens maar ook de geest tot zelfrealisatie. Want zoals u uit het vorige onderwerp heeft kunnen begrijpen, zullen in de wereld van de geest bepaalde dingen, die je altijd meende te zien, ineens verdwijnen; ze zijn niet regel meer, ze vallen weg.

Ook voor u zal datzelfde het geval zijn. Er zal ook bij u veel kunnen wegvallen. Maar dit wegvallen is geen verlies. Want als je het graan goed wilt laten opkomen, moet je het onkruid wieden. Wanneer je de goede gedachten en mogelijkheden van de mens zich wilt laten ontplooiën, dan zul je de overbodigheden, de zinloze dingen die er bestaan, ongetwijfeld moeten wegnemen. Zo'n invloed kan dat. Het resultaat is voor de mens weer een vergroting van positiviteit en van waarnemingsvermogen.

De geest zal verder van alles doen om die mens te helpen. Maar wat kunnen wij doen? Wij kunnen die mens niet altijd alleen maar positieve gedachten geven. Het klinkt misschien heel gek, maar als je een mens te veel positieve gedachten voert, dan wordt hij kotsmisselijk. Dat heeft u misschien wel eens opgemerkt. Neen, je moet hem de kans geven om zijn aandacht, zijn negativiteit meer te verdelen. In plaats van één sterke vesting van eenzijdigheid (een eenzijdig gerichte negatieve werking) moet je er die mens a.h.w. toe brengen om honderd kleinere negatieve werkingen te scheppen, die elk op zichzelf voor hem aan belangrijkheid verliezen en daardoor minder aandacht vergende langzaam maar zeker ook geen kracht meer krijgen. Zo ben je dus als geest bezig om van jouw kant het contact te verhogen.

Wanneer een mens overgaat, dan zal het ook gemakkelijker zijn, indien hij niet zo eenzijdig gericht is. Wat dat betreft, heb ik nog een punt, dat ik zo dadelijk te berde zal brengen, aangaande de overgang zelf. Maar ik wil nu eerst ingaan op het feit, dat de geest van de mens, vrij van het lichaam, zich gemakkelijker zal uiten, gemakkelijker zal reizen in de sferen, zal uittreden, enz. naarmate zij minder negatieve waarden rond zich heeft geschapen.

Die negativiteit is gelijktijdig ook een kwetsbaar-zijn. Want datgene, wat voor u negatief is en een schrikbeeld, is misschien heel normaal voor een lagere sfeer. Die lagere sfeer kan negatieve beelden scheppen, maar geen positieve; zoals wij in feite alleen positieve en geen

zuiver negatieve beelden kunnen scheppen. Hoe groter het aantal negatieve gestalten, dat van uit de mens tot stand komt, des te groter de invloed van de lagere sferen, die over het algemeen van de mensheid helemaal niet verwachten dat ze beter zal worden, maar alleen dat ze hun honger of haat zal bevredigen. En daarmee wordt het duel dus wel zeer pijnlijk.

Want de mens, die negatieve gestalten heeft geschapen, zal in het begin (en dat is vaak in de tijd rond de overgang, maar daarna zelfs tot hij het licht zelf heeft aanvaard) door de grote energie van het astrale gebied kunnen worden benaderd en achterna gezeten. En die schrikgestalten van hemzelf zijn harmonisch met de geestelijke schrikgestalten. Hij valt dikwijls zonder het te weten onder de invloed van duistere geesten. Voor ons betekent dat niet alleen een hoop reddingswerk — al hebben wij er wel verschillende ploegen voor — maar ook heel vaak de onmogelijkheid om een mens tot de realisatie te wekken. Wij moeten dan toezien, hoe hij een heel lange tijd van uit ons standpunt nutteloos lijdt en ellende heeft in het duister; en dat willen wij allemaal graag voorkomen. Alleen reeds een vergroting van gevoeligheid voor invloeden rond het "ik" bij de doorsnee-mens zal hiertoe veel bijdragen. En ik meen te mogen veronderstellen, dat die verscherping inderdaad al is ingetreden en dat steeds meer mensen op de een of andere wijze sensitief beginnen te worden. Heel gunstig dus.

Terug naar de mens. Stel u voor, dat u telepathisch wordt. Dan zal dat in het begin ontzettend verwarrend zijn. U zult alle gedachten zonder onderscheid opvangen. In feite is het als een ruisen van de zee, waaruit zo nu en dan onsamenhangende woorden naar voren komen. Maar als je leert het meer gericht te gebruiken en vooral om niet ten koste van alles je eigen gedachten uit te stralen, maar ook wel eens probeert op te vangen of zelfs te zwijgen en alles af te sluiten, dan kun je komen tot wat men noemt: gerichte contacten.

Er zijn op het ogenblik al heel wat mensen, die bepaalde, ideeën gemakkelijk aan elkaar overdragen. Een oud voorbeeld. Manlief komt op ongeregelde tijden thuis. Maar wanneer hij in zijn auto stapt om huiswaarts te gaan, denkt hij daaraan. Zijn vrouw merkt het en zet automatisch de aardappelen op. Dat komt heel vaak voor.

Deze gevoeligheid, die tot nu toe op sympathieën en op bepaalde verbindingen berustte, zou echter meer algemeen kunnen worden. Is zij echter zover gekomen, dat zij niet slechts algemeen is maar ook hier en daar beheerst wordt gehanteerd, dan kan de geest, die van de gedachtrilling gebruik kan maken en haar dus van uit haar eigen sfeer kan wekken, zonder een tussengebied als het astrale daarbij te betreden, heel gemakkelijk gedachten gaan uitwisselen met de mensen. Het isolement van de mens in de materie wordt kleiner. Hij kan steeds meer contact krijgen met de overgeganen, maar ook met de grote Meesters de Leraren, die van uit de geest of in de stof werkzaam zijn om de mensheid tot hoger bewustzijn te voeren.

Stelt u zich nu eens voor wat dat voor de geest inhoudt! In plaats van moeizaam media te moeten gebruiken, die lang niet altijd onfeilbaar zijn en het soms onmogelijk maken om de werkelijke inhoud van je boodschap geheel door te geven, kun je haast iedereen direct bereiken. Je kunt dus steeds meer direct ingrijpen. Het is mogelijk meer persoonlijke leiding te geven; wat op het ogenblik heel vaak erg moeilijk wordt. Het is mogelijk om de mens van uit de geest een zekere scholing te geven in het gebruik van zijn occulte, zijn paranormale vermogens, maar ook wel degelijk in de juiste wijze van leven, in het herwinnen van zijn geheugen en van zijn werkelijke persoonlijkheid.

Dan mag ik dit misschien vergelijken met iemand, die eens van huis tot huis moest gaan om zijn boodschap, over te brengen en die nu voor een televisiezender kan gaan staan en tot een miljoen mensen gelijktijdig spreken, zo mogelijk in hun eigen omgeving en onder de voor hen meest prettige en gunstige condities, zonder dat hij daarvoor de moeite van de verplaatsing en het voortdurend zich weer instellen op een ander als belasting, behoeft te ondergaan. Een heel groot verschil zoals u zult begrijpen.

Stel nu verder eens, dat de mens leert zien. Dan zal hij hoofdzakelijk dingen waarnemen die astraal zijn. En in het begin zal de astrale wereld voor hem heel wat onaangenaamheden

hebben. Hij zal zich zelfs vaak gedragen — naar ik vrees — als iemand, die onder invloed staat van het moederkoren-extract en daardoor z.g. schizofrene verschijnselen vertoont.

Maar ook die fase gaat voorbij. Wanneer je bemerkt dat bepaalde beelden je niets kunnen doen, verlies je je angst ervoor. Je gaat gelijktijdig inzien, dat je — door je anders te gedragen — die schrikbeelden uit de weg kunt gaan.

In het begin zullen er nog heel wat mensen zwak zijn. Zoals mensen, die drinken, ook wel besluiten, wanneer het eerste delirium optreedt: Nu zullen we niet-alcoholisten worden of zelfs drankbestrijders. Maar heel vaak zijn zij het na korte tijd vergeten en aan hun volgende en meer intense delirium-periode toe zijn. Of zoals een roker er maar heel moeilijk toe kan komen om zich te beperken en zijn sigaret of sigaartje opzij te leggen.

Dit wordt heel anders, indien men met de gevolgen wordt geconfronteerd. Wanneer het kijken naar alcohol op zichzelf al de roze olifant of de harige rups op u af doet komen, dan wilt u niet meer naar alcohol kijken, u zet het opzij. En wanneer alleen maar het denken aan een sigaret de astmatische hoestbuien bij u doet losbreken, dan zult u er helemaal niet meer aan willen denken, u wordt er bang voor en schuift haar opzij. Op die manier kan men dus veel gaan beheersen door de directe gevolgen ervan te zien.

Ik heb reeds gesteld, dat veel van de menselijke gedachten in meer of minder belangrijke vorm astraal wordt uitgedrukt. Als de mens ziet, dat een bepaalde manier van leven en denken die astrale gevolgen heeft en erdoor wordt achtervolgt, dan zal hij a.h.w. alleen al om rust te winnen zijn gedrag daaraan aanpassen. Dat wil niet zeggen, dat de mens daardoor beter wordt. Denkt u niet, dat het voor de mens een verbetering betekent, als hij uit angst iets nalaat. Het betekent alleen, dat hij wat meer rust krijgt. Maar voor ons betekent het wel, dat rond die mens dus het aantal negatieve invloeden afneemt, daardoor een grotere bereikbaarheid en gelijktijdig de mogelijk om ons en onze gedachtenbeelden via het astrale voor hem meer zichtbaar te manifesteren. Bijgevolg, vergroting van contact en wederom vereenvoudiging van werkwijze. Je kunt soms met één klein beeldje of één klein filmpje meer vertellen dan je het met twee boekdelen in woorden kunt zeggen.

Er zijn heel veel waarden, die wij u van uit de sferen graag zouden leren, maar die eenvoudig om de één of andere reden op aarde nog niet kunnen worden verkondigd. Ze kunnen niet worden uitgedrukt. Je zou ze misschien kunnen uitbeelden. Maar voor die uitbeelding moet je over de nodige instrumenten beschikken, de nodige mogelijkheden; en de aardse mogelijkheden schieten ook daar soms tekort. Resultaat: er blijft veel ongezegd, dat bij een vergroting van gevoeligheid wèl kan worden gezegd.

Dan hebben we de kwestie van helderziendheid. U weet allen wat helderziendheid betekent. Je kunt soms in ruimte, soms in tijd iets waarnemen. Stel u nu eens voor, dat de mens, die nu van minuut tot minuut beslissingen moet nemen, zonder precies te weten waartoe ze leiden, bij het nemen van een beslissing de gevolgen ervan ziet. Dan zal hij daarvan veel kunnen herstellen. In het begin zal men dat eerst bij anderen waarnemen. Maar ook met wederkerige raadgevingen komt men al een heel eind. Het zal mogelijk zijn de meest ongunstige reacties en gevolgen uit het menselijk gedrag op die manier langzaam te onderdrukken. Resultaat: grotere eenheid, grotere harmonische mogelijkheden, een juister onderling begrip misschien ook en voor ons een grotere gelijkheid van streven. Want nu moeten wij rekening houden met mijnheer A., die fanatiek boeddhist is; mijnheer B., die fanatiek katholiek is; mijnheer C., die zeer reformatoerisch denkt; en mijnheer D., die er helemaal niets van gelooft. Maar zo dadelijk hebben zij begrip voor elkaar. Er is misschien niet meer die scherpe scheiding. En door het ontbreken daarvan kan één begrip worden gebruikt, dat ze allemaal gaat beroeren en niet bij ieder eerst de neiging uitlokt om dit voor zichzelf als een persoonlijke en voor eigen systeem passende waarheid te definiëren, waardoor de waarde meestal teloor gaat.

Ik weet niet, of dit alles u kunt interesseren. Toch geloof ik dat het de overweging waard is. Want al die gaven en mogelijkheden liggen op het ogenblik a.h.w. klaar. De invloeden uit de kosmos veranderen — zeker indien wij daaraan meewerken — de verhoudingen tussen mens en geest. Zij veranderen de verhoudingen van stof tot geest, van materie tot onstoffelijkheid.

En dit geeft ons de grootste verwachtingen voor het werk, dat wij in de toekomst zouden kunnen verrichten.

Stel u voor, dat een mens de mogelijkheid heeft om alleen door zich daarop in te stellen, bewust en direct deel te nemen aan de leringen van grote Meesters, zoals dat in de sferen mogelijk is. Hoeveel intenser en directer, hoeveel concreter zou veel niet voor de mens worden wat hij nu als geloof, overlevering of dwaasheid op de achtergrond van zijn bestaan pleegt weg te bergen? Hoeveel prettiger zou het niet zijn, indien een mens het geestelijk beeld zou kunnen zien van een bepaalde ontwikkeling en daardoor niet meer zo sterk gebonden zou zijn aan zijn opvattingen van democratie, van socialisme, van communisme, van geleide of niet-geleide economie e.d. ? Indien hij uit de sferen kan zien, hoe de samenhang is, dan blijkt de definitie veel minder belangrijk. Dan gaat het, niet meer om de verschillen, maar om de gezamenlijke mogelijkheid en wordt het harmonische aspect weer op de voorgrond gebracht. Voor de mensheid betekent het de mogelijkheid tot een gouden tijd. Voor de geest betekent het de mogelijkheid om na een zeer lange periode weer direct met de mens samen te werken.

Hoe meer invloeden er komen, die voor u een grote schok betekenen, hoe sneller dit proces zich kan afspelen. En ofschoon wij het in het komende jaar in verhouding nogal betrekkelijk rustig zullen hebben, zo zullen de komende jaren toch wel invloeden brengen, die zeer schokkend zijn. Er zullen toestanden zijn van chaos, waarin men hier en daar de wanhoop nabij is. Er zullen toestanden zijn, waarbij je meent: Morgen ben ik dood, laat mij vandaag dan nog proberen wat te leven. En al die dingen zijn een toenemende pressie op uw wezen.

Voor de ouderen betekent het heel vaak alleen maar, dat ze zich wat uit het leven terugtrekken. De jongeren echter zullen zich niet aan dat leven en zijn gevolgen kunnen onttrekken. Voor hen is de enige mogelijkheid de spanningen opnemen en ze verwerken. Doen zij dit, dan verandert hun sensitiviteit en ondergaat het lichaam een geleidelijke verandering, die in enkele geslachten een vaste erfelijke waarde is geworden en dus voor een ieder zonder verdere spanningen aanwezig is.

Een groots begin, dat — naar ik denk te weten — binnen betrekkelijk korte tijd voor ons de verhouding mens geheel zal veranderen.

En nu moet ik nog even terug naar de kwestie van de overgang, die ik zo even reeds besprak.

Een mens heeft rond zich allerhand beelden geschapen. Die beelden vloeien niet voort uit zijn bewustzijn maar heel vaak uit zijn onderbewustzijn. Wanneer hij op het punt staat over te gaan, verhoogt zich zijn bewustzijnsdrempel t.o.v. de wereld. Hij kan op die wereld steeds minder reageren en wordt dus steeds meer geconfronteerd met zijn eigen gedachtenwereld.

Reeds kort voor de overgang manifesteert zich deze astrale werking naast de mogelijke beelden, welke voortvloeien uit de geest gezonden zijn.

Vergeet niet dat deze gestalten geen gevoel hebben. Zij hebben ook geen karakter. Het zijn robots, golems, gebouwd uit energie die in een bepaalde vorm is geconcentreerd, waarin de intentie blijft voortgaan en niet is af te remmen of te veranderen. Slechts degeen, die het magisch geheim kent (zoals dat ook in het Egyptisch Dodenboek o.m. beschreven staat), zou zo'n wezen tot stilstand kunnen dwingen. Niet omdat hetgeen hij zegt of doet zinvol is, maar alleen omdat het a.h.w. de sleutel van het gedrag van zo'n wezen betekent.

De mens, die overgaat, ziet die beelden, prettige en onprettige. Hij zal zich op een deel daarvan concentreren. Laten we nu het beste aannemen. Die mens richt zich dus op de positieve waarden van zijn leven: zijn positieve verwachtingen en gevoelens. Dan is het negatieve als een duistere achtergrond. Als men het in landschapstermen wil beschrijven, is het "ik" in de overgang een lichtbundel, vallend door de loodgrijze zware bewolking, die de rest van de aarde in duister hult. Kan de dood zonder angst worden aanvaard, dan is dat licht meer dan voldoende. Men gaat onmiddellijk en bewust over, laat de wereld van het astrale eenvoudig achter en is na zeer korte tijd vrij. Het eigen astraal voertuig mag dan misschien nog een tijdje als een schil voortbestaan, maar dat is van weinig belang. Het bevat niet het werkelijk "ik" en zal over het algemeen na korte tijd kunnen vergaan.

Maar indien je door de angst wordt beheerst, grijp je terug naar het lichamelijke. Ook wanneer je positief wilt zijn en de vrees je domineert, zul je haast automatisch na de overgang trachten het astraal voertuig te behouden (iets, dat immers zo precies lijkt op je stoffelijk voertuig en geïdentificeerd is met het begrip "leven"), want je bent bang voor de dood. Dat betekent dat je je dan bevindt in een voertuig, waarin je onder de invloed valt van die schillen en golems en ook de gestalten, die van uit een duistere wereld zijn geschapen.

Wil je als geest daartussen komen, dan is er maar één hoop: dat je de schrikgestalten a.h.w. tijdelijk onbelangrijk of desnoods belachelijk kunt maken; dat je desnoods de gerichtheid van de mens en van zijn gedachten bepaalt — al is het maar door zelf een ogenblik negatief te schijnen — om op die wijze, zijn ontvluchting uit het astraal voertuig mogelijk te maken. En daaruit blijkt ook weer iets interessants en belangrijks.

De overgang zelf en de eerste tijd daarna wordt niet alleen bepaald door eigen instelling en gedachten maar ook door datgene, wat men in zijn leven astraal rond zich heeft geschapen. De oorzaak-en-gevolg-werking wordt weliswaar overgebracht van het stoffelijke naar het vaak veel plotselinger en dwingender astrale gebied, maar zij gaat voort; en men kan vaak in zeer korte tijd worden geconfronteerd met alle negativiteit van zijn eigen stoffelijk bestaan. Aan de andere kant kan men door het prijsgeven van het voertuig, dat tot de astrale wereld behoort en het opgaan in zijn nieuwe geestelijke werkelijkheid, zich daaraan zondermeer onttrekken.

De geest tracht dit te bevorderen. Maar misschien begrijpt u nu hoe belangrijker het voor ons kan zijn, dat een mens niet zoveel monsterlijkheden van groot belang rond zich schept.

Stel, dat een mens zich voortdurend bezig houdt met een toornige, een wrekende of een rechtvaardige God en dat hij in zijn hart weet, dat hij voortdurend zondigt. Voor deze mens wordt zo'n God de grootste, de meest verschrikkelijke demon, die men zich kan denken. Het is niet meer een lichtend wezen. Neen, het is de dood, het is de verschrikking zelf. En als je daaraan een heel leven hebt gebouwd, vaak in gemeenschap met anderen, zodat zo'n gestalte buitengewoon sterk kan worden, is het heel moeilijk om je daaraan te onttrekken. Dan is het veel beter dat een mens 20 of 30 kleine angsten heeft, die elk voor zich misschien zijn aandacht kunnen boeien, maar waartegenover van uit de geest gemakkelijker een grotere energie kan worden gesteld; een beeld, dat die dingen verdringt.

Maar hoe kun je nu zo'n beeld, dat in een heel leven is opgebouwd, waarmee een mens a.h.w. zelf is vergroeid, wegnemen? Dat is als een operatie om een Siamese tweeling te scheiden, uitermate moeilijk. Wij geloven, dat dit ook wordt bevorderd door de voortdurende kosmische inwerkingen en invloeden.

Wij hopen, dat u hierdoor niet alleen een beetje optimisme hebt gekregen t.a.v. de toekomst, maar dat u ook hebt leren begrijpen, hoe eigenlijk die astrale wereld, waarover wij gewoonlijk niet al te veel zeggen, toch ergens een zeer belangrijke rol speelt in onze contacten van stof naar geest en van geest naar stof en hoe zij bovendien nu nog over het algemeen negatief en gevaarlijk zijnde tot een positieve waarde kan worden.

Ik wil dan deze les besluiten met de opmerking, dat men reeds nu kan beginnen om deze positieve astrale figuren te creëren.

Wanneer iemand zegt: "Verheug u, dat u bestaat," dan klinkt dat een beetje dwaas. En dan zegt u: "Ja, ik zal mij verheugen! De belasting is weer hoger geworden" enz. enz. Erger je dan maar mens! Je hebt redenen genoeg. Maar elke ergernis, elke frustratie, elke angst bouwt iets negatiefs op. Zoek je daarentegen het positieve, het goede, dan bouw je iets lichtends op.

Bouw zoveel mogelijk in uw leven de positieve, de lichtende kant op. Het zal het onaangename heus niet helemaal doen verdwijnen, maar het zal de belangrijkheid verminderen, uw eigen krachtreserves en mogelijkheden groter maken en na de overgang u een grotere rust en grotere zekerheid verschaffen.

Bestrijd elke angst. Erken nuchter dat er gevaren bestaan, maar houdt u er niet te lang mee bezig. Hoe langer u erover nadenkt, hoe verschrikkelijker het wordt en hoe meer u het astraal vastlegt. Het astraal vastgelegde — onthoud dat goed! — bevat niet alleen de uitbeelding van uw angst, maar heeft in zich alle motiveringen van die angst. En als dat de gewelddadigheid

van anderen is, dan zal dit astrale beeld inhouden, dat de invloed op anderen een bevorderen van gewelddadigheid wordt.

Wees zo positief mogelijk in uw benadering van het leven. Probeer zoveel mogelijk alle negativisme te vermijden.

Wanneer u ontdekt, dat u bepaalde gaven krijgt, aanvaard ze rustig. Maak er niet te veel van. Maar zodra u bemerkt dat ze steeds meer betrouwbare waarden gaan bevatten, probeer ze bewust te gebruiken. Ga uit van het standpunt, dat een ontwaken van uw wezen op deze wereld een vereenvoudiging van uw eigen levenstaak en uw overgang betekent en gelijktijdig voor de geest de mogelijkheid om u en anderen beter te helpen.

ANDERE WERELDEN

In het heelal bestaat er een zeer groot aantal sterren. En ofschoon slechts één op de duizend sterren planeten heeft en één op de tienduizend planeten kent met levende en denkende wezens, is toch het aantal bewoonde werelden in het Al betrekkelijk hoog.

De fase van ontwikkeling, waarin men zich bevindt, is natuurlijk zeer verschillend. Wij kennen werelden, die ternauwernood het tijdperk van het zuiver dierlijke ontwassen zijn. Andere zijn reeds zover gevorderd, dat het heersende ras een leven leidt dat grotendeels geestelijk is en op geestelijke krachten berust.

Wanneer wij ons met deze werelden bezighouden, dan is dat niet in de eerste plaats om de vele eigenaardigheden, die daar te vinden zijn. Want de vreemde werelden met hun eigen cultuur, hun eigen wijze van opbouw en van gemeenschap mogen interessant zijn, ze hebben voor ons geestelijk weinig betekenis en in vele gevallen is het ook zeer moeilijk de mens een redelijk beeld te geven van de manier, waarop alles daar bestaat. Wat wel belangrijk is, is de geestelijke ontwikkeling van die werelden en de geestelijke kracht, die zij bezitten.

Deze krachten zijn natuurlijk in de eerste plaats voortgekomen uit het leven zelf. Het leven heeft zich ontwikkeld. En zoals de mensheid op dit ogenblik een bepaald peil van geestelijk bewustzijn heeft bereikt, zo is dat elders eveneens het geval. Maar als de grondslagen en waarderingen sterk verschillen, zullen de geestelijke ontwikkelingen vaak een uitdrukking vinden, die schijnbaar strijdig is.

Een zeer bekend verschijnsel is dat van de z.g. demonische sterren. Hier op aarde rekent men daaronder Algol als één van de meest verschrikkelijke en meest duistere. Een ontwikkeling behoeft niet te bestaan uit vormen. Geestelijk bewustzijn is een oriëntatie van het "ik" t.o.v. de kosmos. Het bereiken van een volledige geestelijke bewustwording is het bereiken van een laatste en definitieve oriëntatie, waardoor de eigen plaats temidden van de kosmos blijvend is bepaald en de verhouding tot de rest van de kosmos volledig is vastgelegd.

Een ster als Algol, demonisch als zij moge zijn in de ogen van de mens op aarde, kan een zeer hoog bewustzijn dragen op één van haar planeten. Maar indien de beschaving daar niet is gericht — zoals op aarde — structuur en opbouw of op evolutie maar eerder op een involutie (een inkeer in het "ik") gepaard gaande met een toenemend verval van uiterlijke waarden en zelfs een bestrijding ervan, zo zal zij van uit aards standpunt absoluut in strijd zijn met elk begrip van God en van bewustzijn. Voor zichzelf echter bevordert zij een inkeren in het eigen "ik" en een bereiken van de juiste situatie, die voor het "ik" een aanvaardbaar zijnde verhouding ik-Schepper definieert.

Om u een klein beeld te geven van de mogelijkheden die daar bestaan, doe ik een greep in de vele gegevens, die hierover beschikbaar zijn.

Allereerst een maatschappij, die is gebaseerd op wiskunde, op een wiskundige structuur. Hierin speelt de idee van het kristal een grote rol. Een mens voelt zich pas bewust en gelukkig, wanneer hij een aantal vaste waarden in zichzelf heeft vastgelegd, die t.o.v.

elkaar volledig evenredige verhoudingen vertonen, Het geestelijk evenwicht, dat in deze beschaving wordt bereikt, is zeer groot. Gelijktijdig echter gaat men in deze wereld uit van het standpunt, dat het "ik" in de eerste plaats onderscheiden is van alle andere vormen en daarmee geen contact dient te hebben; in de tweede plaats: dat elke identieke structuur gelijk is aan het eigen "ik". Het resultaat is van uit menselijk standpunt wat verbluffend.

Er zijn een groot aantal entiteiten (ook nog levend in de stof), die op stoffelijk en geestelijk terrein gezamenlijk werken als één geheel. De mens zou geneigd zijn dit te vergelijken met een soort mierenstaat; maar niets is minder waar dan dit. Want een ieder is geestelijk gelijkwaardig aan de ander. De verrijking van één kan niet blijven bestaan, zonder dat deze in alle anderen wordt bereikt. Men onderwijst elkander voortdurend. Men maakt gebruik van de gaven van een ieder, naar nimmer indien die gaven niet in anderen bestaan. Een eenvoudig voorbeeld: Als er één kan timmeren, mag hij dat niet doen, tenzij alle anderen weten wat timmeren is en dit in meer of mindere perfectie kan doen.

Voor de geest toont zich dit als een aantal individuen, die — voortijdig tot grote eenheid gekomen — een zeer belangrijke invloed hebben in alle sferen, waarmee ze verwant zijn. Hun geestelijk leven is van uit ons standpunt te zien als een zoeklicht, dat verschillende wolkenlagen kan doorboren en dat in elk daarvan de structuur kenbaar maakt, maar gelijktijdig tracht aan te passen aan zichzelf.

Het zal u duidelijk zijn dat de geest, die een menselijke ontwikkeling heeft doorgemaakt, altijd enigszins verre blijft van dergelijke uitingen van ander geestelijk bewustzijn. Men constateert ze en onderzoekt ze, maar men gaat niet verder.

Dan kennen wij een planeet, waar het leven is gebaseerd op de persoonlijke strijd tegen alle anderen. Vergelijk de middeleeuwen: Iedereen strijdt met iedereen. Er is echter een kerkplaats, waarin allen in vrede met elkaar gaan en waarin geen verschil van stand of status wordt erkend. Het gevolg is, dat in deze structuur de strijd om het gelijk-hebben (dus de argumentatie) zich heeft ontwikkeld tot het hoogste peil. Maar men leert van de argumenten van de tegenstander. Men tracht zich de goede strijdwijze van anderen eigen te maken.

In tegenstelling tot het voorgaande hebben wij hier een ontwikkeling van zeer eenzijdige geesten, die op één gebied of op enkele gebieden een zeer hoog peil bereiken, maar zich niet verwaardigen hun begrip ook uit te drukken. Wij zien hen in die werelden a.h.w. tweedimensionaal, aannemende dat de wereld zelf driedimensionaal is. Ze zijn er, zij komen, zij verdwijnen en wij weten niet hoe.

Hun reactie op onze scheppingen is verbluffend. Zij negeren ze absoluut of gaan er zo volledig in op, dat ze onze eigen gedachtenscheppingen tegen ons trachten te verdedigen.

Een derde wereld is er één, die misschien met de aarde wat meer overeenkomst vertoont. Hier kent men individueel leven, maar is men groepsgewijs (men zou zeggen van land tot land) gelijktijdig nog weer een eenheid tegenover anderen. Deze eenheid wordt uitgedrukt zowel in lering (geestelijk besef) als in materiële structuur, bouwwijze, techniek e.d. Opvallend is hier dat men weigert iets van elkander over te nemen. De ontwikkeling betekent dus een grote diversiteit van mogelijkheden. Een diesel-principe zou voldoende zijn om een wereld van dieselmotoren te voorzien. Maar daar is het diesel-principe het eigendom van één land. Anderen zullen het principe erkennen en daarmee verwante principes zoeken, die nog niet gerealiseerd zijn of erkend door de anderen.

Het resultaat is geestelijk - van uit ons standpunt - verheugend. Want voor elke bewustwording, die algemeen wordt aanvaard, vinden wij een aantal verwante bewustwordingen, die echter zoveel verschillen, dat een wandelen daarin in als het bewonderen van vele verschillend geslepen edelstenen, waardoor de geaardheid van de edelsteen zelf zuiverder wordt belicht en zuiverder tot uiting gebracht. Dit is leerrijk. Want elke stelling, die ergens is aanvaard, vindt zoveel verwante evenbeelden, dat men sneller een inzicht krijgt in de structuur van het kosmische Principe, waaruit zij getrokken zijn.

Ik noemde slechts enkele van deze werelden en hun ontwikkelingen. Er zijn er ongetelde.

Uitgaande in de sferen zoekt het "ik", dat de aardse ontwikkeling heeft doorlopen, een instelling en een kennis te vinden, waardoor het zichzelf t.o.v. de kosmos juist kan plaatsen. Hoe moeilijk het ook in het begin moge zijn om deze ons geheel vreemde wijze van denken en van benadering te aanvaarden, op den duur zijn wij in staat ze om te zetten in onze eigen begrippen en werkwijze.

Veel van de leringen van de grote Meesters, maar ook veel van hetgeen de geest op het ogenblik mag leren in de verschillende scholingen, is afkomstig van een vergelijking tussen de aardse bewustwording en de bewustwording van die andere volkeren. In de hogere sferen komen — naar men zegt 7 — de werkelijk Verlichten van alle bewuste volkeren over de gehele kosmos tezamen. Wij kennen dit nog niet. Maar door de grote verschillen van benadering van één en hetzelfde probleem dat wij overal vinden, wordt het probleem zelve duidelijker omschreven en gedefinieerd.

Weer andere werelden maken het ons mogelijk om onze eigen vraagstukken beter te omschrijven. De opvattingen van andere werelden dwingen ons ertoe onze eigen, vaak wat dogmatisch gestelde definities te herzien of zelfs te erkennen dat zij geen definitie zijn.

In de vaagheid van de kosmos kristalliseert zich een beeld, dat meer omvat dan een menselijk leven. Meer omvat ook dan een geestelijke bewustwording, die alleen tot God gaat. Het is een samenvatten van zeer vele benaderingen en denkwijzen tot een vaste structuur, die in zichzelf de kosmische wetten draagt en tot uitdrukking brengt.

Conclusies, getrokken uit deze leringen, zijn eveneens vele en van verschillende betekenis en waarde. Wat ik citeer breng ik niet naar voren, omdat zij tot de hoogste realisaties van waarheid in dit systeem behoren, maar omdat zij nog zoveel verwantschap hebben met het menselijk denken, dat zij — althans enigszins redelijk — in menselijke woorden kunnen worden weergegeven.

Een realisatie t.o.v. de mens - God, uitgedrukt in een lering en ontstaan uit een onderzoek van ongeveer 25 verschillende culturen en werelden:

God is een willekeurige benaming en een ontvluchting aan de werkelijkheid. Want wat wij God noemen, bestaat niet. Wij vullen echter uit onze illusies datgene aan, wat voor ons zonder illusie niet meer dragelijk zou zijn.

Een eeuwig leven bestaat klaarblijkelijk. Daarover is men het ongeacht de verschillende definities eens. Maar eeuwig leven betekent in zich: als deel van het geheel bestaan; en het geheel zelf is in zijn oneindige vorm het doel van alle bestaan, diversiteit in ruimte en tijd.

U ziet, dat een grote verwantschap met bepaalde esoterische stellingen niet te loochenen is; terwijl anderzijds iets optreedt, wat wij zeker op aarde toch niet zo gemakkelijk zullen stellen: een ontkenning van God; althans een afzonderlijke God.

Typisch is ook een uit het onderzoek van ongeveer verschillende culturen en werelden gekristalliseerd begrip van verlossing of vrijheid. Verlossing is niet een bevrijd worden van een schuldenlast, een bevrijd worden van ketenen of banden. Verlossing of vrijheid betekent: het winnen van een innerlijke evenwichtigheid, waardoor elke uitdrukking van eigen wezen als eeuwige waarde kan worden gezien en het wezen in al zijn vormen en tijden tot uitdrukking brengt.

Hier is die gedachte van een ingrijpen zelfs weggefallen. Het ingrijpen is slechts incidenteel. Vrijheid en verlossing zijn een toestand; en wel een toestand, waarbij elk ogenblik van het bestaan in tijd gelijktijdig de eeuwigheid tot uitdrukking brengt. Een vrijheid van handelen en denken, zoals men die op aarde beseft, schijnt geheel niet aanwezig te zijn. Men zou dit misschien zo kunnen formuleren: De enige vrijheid, die men bezit is die om zichzelf te zijn in waarheid, volledig en te allen tijde.

Om nog een derde stelling als vergelijkend materiaal aan te voeren vind ik het begrip over maatschappij interessant. Vergeet niet, dat maatschappij of samenleving iets is, wat ook in de sferen bestaat, waar wij met elkaar in redelijk harmonische groepen afzonderlijke sferen schijnen te bevolken en daarin ook onze eigen regels en wetten kennen. Maatschappij of

samenleving is: Het samenspel van onderling verschillende delen op een zodanige, wijze, dat een geheel ontstaat, dat de mogelijkheden van alle delen tezamen overtreft, een eigen persoonlijkheid krijgt en daardoor de delen in staat stelt om zich scherper en vollediger te definiëren en te zijn dan zonder dit mogelijk is.

Een wat eigenaardige definitie. Zij doet ons denken aan mechanica, waar immers de delen op zichzelf zinloos zijnde in hun juiste verhouding een resultaat kunnen geven dat haast ondenkbaar is. Een op zichzelf niet bijzonder veel sterkte of kracht bezittende katrol kan in samenstelling met een paar andere katrollen, het mogelijk maken zeer grote lasten met zeer geringe moeite te verplaatsen. Op deze wijze ziet men het begrip maatschappij. Een wisselwerking, een samenspel, waarbij elk deel niet moet worden aangepast aan de andere delen, maar binnen het geheel juist moet worden gebracht tot een zo juist mogelijk vervullen van zijn eigen functie en alleen deze.

Waar wij op aarde over het algemeen een meer evenwichtige en kosmische ontwikkeling — ook geestelijk — voorstaan, kunnen wij natuurlijk ook deze stelling niet volledig aanvaarden, tenzij wij stellen, dat ons deel in de kosmos juist deze alomvattende en algemene ontwikkeling is. Wat wij dan ook prompt doen.

Het ontstaan van deze filosofische beelden en achtergronden, deze ervaringen van gehele volkeren gedurende ongetelde eeuwen, geven ons echter een inzicht in de weg, die wij gaan. En ze zijn zoveel te kostbaarder, omdat zij ons in staat stellen met andermans ogen onszelf te bezien.

Andere werelden zullen voor u nooit kunnen betekenen: een plotselinge en sprongsgewijze vooruitgang van de mensheid, geestelijk of stoffelijk. Ze kunnen voor u ook geen verlossing betekenen van uw problemen. Maar wat zij wel voor u kunnen betekenen, zoals ze dat voor ons reeds doen, is: een confrontatie met uzelf in waarheid. En daarom is het leven op andere werelden zo belangrijk. Juist door de vele verschillende vormen van leven en bestaan, wordt het mogelijk jezelf te beoordelen en te kennen, zonder gebonden te zijn aan de begripsbeperkingen, die nu eenmaal optreden bij het leven binnen een bepaald kader.

Alle maatschappijen over het gehele AI, die in de loop der tijden zijn ontstaan en vergaan, kunnen natuurlijk met stoffelijke woorden worden omschreven. Wij hebben aristocratieën, oligarchieën, democratieën, dictaturen enz. Maar altijd weer blijkt elke wereld zo'n begrip toch nog iets anders te bezien en te verwerken, mogelijkheden te realiseren, die men nog niet had beseft.

Het AI is vol van onvermoede mogelijkheden. Onze broeders op andere planeten stellen ons in staat, geestelijk en misschien eens ook stoffelijk, deze andere wegen en mogelijkheden te beseffen. Het betekent niet, dat we ons die wegen of mogelijkheden nu ook eigen moeten maken. Het betekent slechts, dat wij door een begrip te hebben voor het andere zelf juister, scherper gericht, logischer en kosmisch meer verantwoord kunnen leven.

VENUS

Kracht van leven. Uit schuim geboren schoonheid.
Zee, die wordt tot werkelijkheid.
Amoebe, in de oerzee eens geboren,
die mens wordt en in gedachten de gang van alle wereld leidt.

Illusie van een schoonheid als een parel,
een schuim van wilde golven.
Illusie, waar gedachten het "ik" aan werkelijkheid
ontruikt en weergeeft oertij van het onbegrepen leven.

Streven, waarin men redelijk mislukt,
omdat het niet redelijke slechts de reden van het zijn kan geven.
Godin, die men vereert, die het leven steeds weer geeft

en nemend zich herschept.

Zij eist van de adept, dat hij zichzelf vergeet
en in het oer-zijn zelf oneindigheid beleeft.

Ik weet niet, of u de associatie en gedachtengang hebt kunnen volgen. Ik heb getracht om de verbondenheid van natuur en bovennatuur, van begoocheling en werkelijkheid, van geestelijke rijping en seksualiteit uit te drukken in een samenvattend begrip.